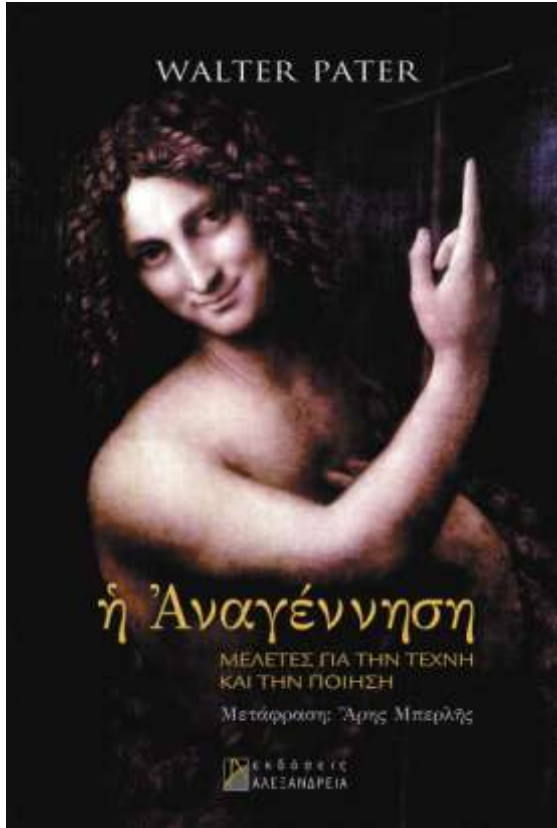

-ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ-

Walter Pater

Ἡ αναγέννηση**Μελέτες για την τέχνη και
την ποίηση**

Μετάφραση: Ἄρης Μπερλής

ISBN: 978-960-221-511-1, σελ. 262, σχ. 14x21,
α' έκδοση Απρίλιος 2011, τιμή 20,00 €
(χωρίς ΦΠΑ)

Ἡ πρώτη έκδοση της Αναγέννησης το 1873 προσέκρουσε στη βλοσυρή σιωπή και την αποδοκιμασία των μεγάλων δασκάλων της βικτωριανῆς Αγγλίας. Τὴν ἴδια στιγμή ἐγίνε το μανιφέστο του νεανικοῦ αισθητικοῦ κινήματος της «παρακμῆς». Ὁ Πείτερ ταραχτήκε ἀπό τις αντιδράσεις που ἐνέπνευσε το βιβλίο: «Θα ἤθελα να μη με ἀποκαλοῦν ἠδονιστῆ», εἶπε, «δίνει μια τόσο ἐσφαλμένη ἐντύπωση σε ὅσους δεν γνωρίζουν ἐλληνικά».

Προβαίνοντας σε μια ιδιαίτερα ἰδιοσυγκρασιακὴ θεώρηση ὀρισμένων ἀπό τα ωραιότερα καλλιτεχνικά και λογοτεχνικά ἔργα της γαλλικῆς και της ἰταλικῆς Αναγέννησης, ὁ Πείτερ ἐπαναπροσδιόρισε τὴν κριτικὴ ως μια ἱμπρεσιονιστικὴ, σχεδόν ἐρωτικὴ ἐξερεύνηση των αισθητικῆς ἀνταπόκρισης του κριτικοῦ στο ἔργο. Το περιβόητο «Συμπέρασμα» του σκανδάλισε πολλούς με τὴν ἐπιμονή του να προβάλλει τὴν ἀπόλαυση και το πάθος ως μόνη δικαίωση της ζωῆς, ἐνῶ παράλληλα γοήτευσε ἄλλους κορυφαίους υπέρμαχους του αισθητισμοῦ, ὅπως ὁ Ὄσκαρ Ουάιλντ, για τον οποίο ἡ Αναγέννηση, «το βιβλίο που εἶχε μια τόσο παράξενη ἐπίδραση στη ζωὴ μου», ἀποτελεῖ τὴν «Ἁγία Γραφή του κάλλους».

Το βιβλίο περιέχει τα κλασικά πλέον κείμενα της πρώτης ἐκδοσης: Δύο παλαιές γαλλικὲς ἱστορίες, Πίκο ντέλα Μιράντολα, Σάντρο Μποτιτσέλι, Λούκα ντέλα Ρόμπια, Ἡ ποίηση του Μικελάντζελο, Λεονάρντο ντα Βίντσι, Ἡ σχολή του Τζορτζόνε, Ζοακίμ ντυ Μπελαί, Βίνκελμαν. Στο δοκίμιο για τον ντα Βίντσι

ανήκει η περίφημη περιγραφή της Μόνα Λίζα, «το πιο φημισμένο κομμάτι που γράφτηκε ποτέ για οποιαδήποτε εικόνα στον κόσμο».

Η Αναγέννηση είναι ένα από τα πιο ρηξικέλευθα κείμενα φιλοσοφικής κριτικής του πολιτισμού που ενέπνευσε μοντέρνους συγγραφείς, όπως ο Προυστ, ο Τζόυς, ο Γέιτς, ο Έζρα Πάουντ, ο Γουάλας Στήβενς ή ο Καβάφης, και επιζεί μέχρι τις μέρες μας ως ανεπανάληπτη έκφραση μιας αισθητικής θεώρησης της ζωής.

Ο τόμος περιλαμβάνει, ως επίμετρα, δύο σημαντικά κείμενα του Κένεθ Κλαρκ και του Μάριο Πρατς για τον Πέιτερ.

«Παραμένει η καλύτερη σύντομη εισαγωγή σ' αυτή την περίοδο και έχει ασκήσει βαθιά επίδραση στην κριτική σκέψη. Σχεδόν κάθε δοκίμιο περιλαμβάνει χωρία αισθητικής κριτικής αξεπέραστα για τη λεπτότητα και τη διορατικότητά τους»

SIR KENNETH CLARK

«Αναζητήσαμε συνειδητά τη φιλοσοφία μας στον Πέιτερ.»

W.B. YEATS

«Αυτός ο αδύναμος, χλομός, ντροπαλός, έξοχος Πέιτερ! Μου θυμίζει, μέσα στην ταραγμένη νύχτα της σημερινής λογοτεχνίας μας, ένα από εκείνα τα φωσφορίζοντα σπирτόκουτα που, όταν πηγαίνεις για ύπνο, το βάζεις δίπλα στο κερί, για να σου δείχνει, μες στη σκοτεινιά, πού πρέπει να ανάψεις· έτσι κι αυτός αχνοφέγγει μέσα στο ανήσυχο σκοτάδι και λαμπυρίζει, αντί να βγάζει φλόγα ... Δεν ανήκει στη σύντομη μέρα, αλλά στον πιο μακρύ χρόνο.»

HENRY JAMES

(Απόσπασμα από το «Συμπέρασμα»)

«... Έργο της φιλοσοφίας και του στοχασμού είναι να διεγείρει το ανθρώπινο πνεύμα, να το αφυπνίσει, ώστε τα μάτια του να είναι πάντα ανοιχτά και άγρυπνα. Κάθε στιγμή το χέρι ή το πρόσωπο κάποιας μορφής εγγίζει την τελειότητα· κάποιος τόνος στους λόφους ή στη θάλασσα είναι πιο εκλεκτός από τους άλλους· κάποια συγκινησιακή διάθεση ή έμπνευση ή διανοητική έξαψη είναι για μας πιο πραγματική, ακαταμάχητα ελκυστική – μόνο για μια στιγμή. Στόχος είναι όχι ο καρπός της εμπειρίας αλλά η εμπειρία καθεαυτήν. Οι σφυγμοί που μας δίδονται μιας πλούσιας και δραματικής ζωής είναι μετρημένοι στα δάχτυλα. Πώς μπορούμε να δούμε μέσα τους όλα όσα πρέπει να δούμε με τις λεπτομέρειες των αισθήσεων; Πώς θα περάσουμε όσο πιο γρήγορα γίνεται από το ένα σημείο στο άλλο, και πώς θα είμαστε πάντα παρόντες στο εστιακό κέντρο, εκεί που συγκεντρώνεται ο μεγαλύτερος αριθμός ζωτικών δυνάμεων, στην καθημερινή τους μορφή;

Αν φλεγόμαστε πάντα με αυτή τη σκληρή σαν διαμάντι φλόγα, αν διατηρούμε αυτή την έκσταση, τότε η ζωή μας είναι επιτυχής... Όλα χάνονται κάτω από τα πόδια μας αλλά στο μεταξύ μπορούμε να συλλάβουμε ένα υπέροχο συναίσθημα, μια συμβολή στη γνώση που προς στιγμήν διευρύνει τον ορίζοντα και αφήνει ελεύθερο το πνεύμα, μια διέγερση των αισθήσεων, παράξενες αποχρώσεις, παράξενες ευωδιές, το έργο των χεριών του

καλλιτέχνη ή το πρόσωπο ενός φίλου. Το να μη διακρίνουμε κάθε στιγμή κάποια περιπαθή διάθεση σε αυτούς που είναι γύρω μας, και στην ίδια τη λάμψη των χαρισμάτων τους μια τραγική απόσχιση των δυνάμεων σε διαφορετικούς δρόμους, σημαίνει, σε αυτή τη μικρή μέρα της παγωνιάς και του ήλιου, ότι κοιμηθήκαμε προτού βραδιάσει...».

Ο **Walter Oratio Pater** γεννήθηκε το 1839 στο Λονδίνο. Σπούδασε στο Queen's College της Οξφόρδης, όπου, με την ενθάρρυνση του Benjamin Jowett, του W.W. Capes και του Matthew Arnold, καλλιέργησε το ενδιαφέρον του για τα ελληνικά γράμματα, τη γερμανική φιλοσοφία, την ευρωπαϊκή τέχνη και τη λογοτεχνία. Το 1864 έγινε εταίρος του Brasenose College, όπου και δίδαξε ως το τέλος της ζωής του, το 1894. Έργα του είναι: *The Renaissance: Studies in Art and Poetry* (1873), *Marius the Epicurean: His Sensations and Ideas* (1885) [ελλ. έκδ. Πατάκης], *Imaginary Portraits* (1887), *Appreciations: With an Essay on Style* (1889), *Plato and Platonism: A Series of Lectures* (1893), *Greek Studies: A Series of Essays* (1895).